OBZOR
Ročník 34
č. 2
www.osz.org
30. ledna 2023 ČTRNÁCTIDENÍK ODBOROVÉHO SDRUŽENÍ ŽELEZNIČÁŘŮ Cena 5 Kč

Z jednání vrcholných orgánů OSŽ

■ *Představenstvo OSŽ, RR Obzoru, Podnikové výbory OSŽ ČD a ČD Cargo*

K namátkovým kontrolám na alkohol přibudou také kontroly na užívání omamných látek

Představenstvo OSŽ zasedalo 10. ledna v Praze v sídle OSŽ. Mimo jiné se jednalo o pokračujícím průběhu záměru transformace majetku společnosti Slovakia, a. s., (rekonstrukce hotelu Skalka). V současnosti vedle příprav na samotné stavební práce také probíhá příprava architektonické studie, která je nezbytnou součástí pro vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení.

Co se týká schválených zahraničních cest, je třeba vyzdvihnout pravidelné zasedání výboru USIC, které se bude konat ve dnech 14. až 16. února 2023 v Zürichu. Další pracovní cestou je Zasedání poradní skupiny pro opravárenství v rámci Železniční sekce ETF. Zasedání se koná 23. února 2023 v Bruselu.

Štěpán Lev, místopředseda OSŽ a předseda podnikového výboru ČD zmínil, že na 6. února je plánované jednání s ministrem dopravy včetně všech odborových centrál a zástupce zaměstnanců v dozorčí radě ČD.

První místopředseda OSŽ Radek Nekola informoval o zorganizování pravidelného jednání výboru USIC, které se konalo ve dnech 7. až 9. prosince 2022 v domě Bohemika. Velmi dobře byla mimo jiné hodnocena organizace mistrovství USIC v rybaření v září v Přerově, kterého se zúčastnilo osm zemí.

Schváleny byly žádosti zaměstnancům OSŽ, kteří mají kontakty se zahraničními subjekty, o příspěvek na výuku anglického jazyka.

Na webových stránkách a rovněž v Obzoru najdou čtenáři nově upravené termíny vzdělávacích aktivit OSŽ na I. pololetí roku 2023. Semináře (školení) jsou zaměřeny na oblast pracovněprávní, hospodaření a BOZP a jsou organizovány na základě požadavků a potřeb funkcionářů ZV ZO OSŽ.

Redakční rada čtrnáctideníku Obzor jednala po skončení Představenstva OSŽ. Členové rady, tj. předseda a místopředsedové Odborového sdružení železničářů, zmínili duplikování informací v článcích z jednotlivých jednání vrcholných orgánů OSŽ, na což je třeba se zaměřit, aby k tomu nedocházelo, a bude více prostoru pro další články, například od našich dopisovatelů. Dále je třeba zařadit do tištěného Obzoru více informací o dění v ASO, kterého je OSŽ členem. Členové redakční rady při tomto letošním jednání schválili také novou podobu hlavičky čtrnáctideníku, která více zdůrazňuje vydavatele – Odborové sdružení železničářů – a prostřednictvím QR kódu spojuje tištěnou verzi s aktuálními informacemi uveřejněnými na webových stránkách OSŽ.

Podnikový výbor OSŽ při ČD se sešel ve středu 11. ledna. V tištěné podobě PKS na rok 2023 si budou muset zaměstnanci upravit aktuální částky v prvních dvou tarifních stupních a také v části „stravného". Předseda PV Štěpán Lev se sešel na jednání s členem představenstva ČD Jiřím Ješetou a společně diskutovali o dopadech týkajících se zrušení mezinárodního prodeje jízdních dokladů v pokladně Mladá Boleslav hl. n., kde veškerou dálkovou dopravu zajišťuje společnost Arriva.

Tajemník PV Antonín Leitgeb komentoval poslední jednání Dozorčí rady ČD, kde byl představen podle jeho názoru ambiciózní podnikatelský plán podniku na rok 2023 s tím, že jednotlivé kapitoly budou dopracovány.

Jako hosté se na jednání dostavili pracovníci GŘ ČD v čele s členkou představenstva Blankou Havelkovou, která informovala o personálních záležitostech, včetně změn ve vedení podniku na odboru strategie, projektové kanceláře, Dopravního vzdělávacího institutu (DVI) a vypsaném výběrovém řízení v Oblastních centrech údržby (OCÚ) Střed, Východ a v dceřiné společnosti DPOV. Jak dále dodala, vedení podniku vnímá rovněž nedobrou situaci týkající se nedostatku některých provozních profesí, především posunovačů a vlakových čet. V diskusi k tomuto tématu zaznělo, že příčinou podstavu v nedostatkových profesích je především nízká úroveň mezd, kterou je možno řešit mimořádnými odměnami a příplatky.

Po odchodu hostů pokračovalo jednání vystoupením člena Dozorčí rady ČD Vladislava Vokouna, který popsal dosavadní jednání zástupců OSŽ s kompetentními orgány o možnostech dřívějšího odchodu do důchodu u vybraných profesí na železnici. V tuto chvíli se tuto možnost podařilo prosadit u vybraných povolání HZS Správy železnic. ***„Naší snahou bude v dalším období dosáhnout zařazení dalších profesí,"*** zdůraznil Vokoun.

Na konci letošního roku končí funkční období současných zástupců OSŽ v Dozorčí radě podniku ČD

(Pokračování na str. 2)

Generální ředitel Správy železnic, s.o., Bc. Jiří Svoboda, MBA *Foto: Jan Buchta*

SPRÁVA ŽELEZNIC LETOS OSLAVÍ 20 LET OD SVÉHO VZNIKU

Rok 2023 bude pro Správu železnic mimořádný. Tempo bude určovat historicky nejvyšší rozpočet, který letos ze všech dopravních sektorů poputuje právě do železnice, a umožní tak start dalších klíčových projektů. Milník, který staví ekologický způsob cestování a dopravy na přední příčku, navíc přichází v momentě, kdy Správa železnic slaví 20 let od svého založení. Ve znamení výročí se tak ponese celý letošní rok.

Dnešní Správa železnic vznikla v roce 2003 po rozdělení Českých drah na dva samostatné subjekty. Zatímco ČD začaly fungovat jako dopravce, Správa železnic dostala na starost infrastrukturu. Už rok po svém vzniku se stala investorem stavebních akcí na železnici. Od 1. září 2011 začala zajišťovat řízení železničního provozu a její řady tak rozšířilo několik tisíc výpravčích a dispečerů. V polovině roku 2016 pak převzala více než 1 500 nádražních budov.

S rozšiřováním agendy postupně rostl i počet zaměstnanců. Dnes jich je více než 17 000 a díky tomu se Správa železnic řadí mezi největší zaměstnavatele v ČR nejen v dopravním sektoru. Navíc neustále pracuje na tom, aby byla progresivní a prozákaznicky orientovanou firmou. ***„S převodem nádražních budov se našimi přímými zákazníky stali cestující z vlaků, což považujeme za velký závazek. Od začátku jsme se proto zaměřili na zlepšování stavu nádražních objektů. Do současnosti jsme jich zrenovovali téměř 300, na dalších čtyřech desítkách se momentálně pracuje,"*** uvedl generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda a pokračoval: ***„Naplno se rekonstruují i ty největší památkově chráněné nádražní budovy v Česku, například na pražském hlavním nádraží, v Českých Budějovicích nebo v Plzni. Změna k lepšímu se týká i nabízených služeb ve zrekonstruovaných objektech."***

(Podrobnosti na www.osz.org)

Na železnici se podařilo udržet sociální smír, říká Martin Malý

Současná energetická a ekonomická situace zasáhla i českou železnici. Odbory věří, že železničáři nakonec vše zvládnou, železničáři jsou v drtivé většině houževnatí lidé, kteří před problémy neutíkají, ale staví se k nim čelem. Železnici dlouhodobě trápí zvyšování průměrného věku zaměstnanců. Sektorem, kde je z pohledu nedostatku zaměstnanců situace dlouhodobě velice špatná, je železniční opravárenství. Roli hraje i obecná nechuť mladých lidí jít pracovat »do montérek«. Nejen to zaznělo během rozhovoru s předsedou Odborového sdružení železničářů Martinem Malým.

Rozhovor s předsedou OSŽ Mgr. Martinem Malým najdete na portálech *odbory.info* a *iportaL24.cz*

Foto: Filip Houdek

Daniela Houdková

NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Emília Duračinská:

„Při práci v hotelu Skalka se z nás všech stala jedna velká rodina!"

O utlumení rekreační činnosti v hotelu Skalka v Rajeckých Teplicích jsme se již několikrát zmínili jak v předchozích číslech čtrnáctideníku OBZOR, tak i na webových stránkách, ale o ženě, která 13 let řídila hotel z pozice ředitelky jsme v poslední době nepsali téměř vůbec. Proto jsem se vypravila do hotelu Skalka zavzpomínat s paní ředitelkou Emilií Duračinskou a její pravou rukou, Lenkou Gabčíkovou, která od ledna 2023 bude mít na starosti utlumený provoz hotelu – a s tím i spojené administrativní záležitosti na pěkné, ale i horší časy, které za tu dobu při vedení hotelu a jeho personálu zažily.

■ **Paní ředitelko, vy a paní Gabčíková jste, dá-li se to tak říci, místní. A znáte i historii těchto zdí ještě, když to nebyl hotel Skalka a nepatřil OSŽ Slovakia. Můžeme se vrátit v čase a připomenout čtenářům, co vše tento ohromný komplex potkalo?**

Historie termálních lázní sahá do daleké minulosti, a to až do 14. století. Ale na tomto místě vyrostly první dřevěné domky koncem 19. století. Jezdila sem i rakousko-uherská šlechta. V roce 1926 se místo přestavělo na velký léčebný komplex, který například za druhé světové války sloužil jako polní nemocnice. Po válce sem jezdili horníci na léčebné pobyty do léčebného domu Baník. A ještě tak před 30 lety v místním sále bylo kino Hvězda, kde se promítaly filmy ještě na historické promítačce – unikát, kdy se nepromítalo na plátno zepředu, ale zezadu. 15. ledna 2009 se spustilo otevření pod OSŽ Slovakia jako hotel Skalka.

■ **Co vás bavilo na práci v hotelu asi nejvíc, protože pozice ředitelky není rozhodně jednoduchá a patří k tomu spousta starostí?**

Moje pozice ředitelky byla více než jen pracovní. Tím, že tu člověk žije a zná toto místo, je to spíš srdeční záležitost. Nevedli jsme jen hotel pro hosty na kondičním ozdravném pobytu, ale i pro samoplátce či místní obyvatele Rajeckých Teplic. Pořádalo se tu nespočet sportovních her od jara až do konce léta, výstava historických pohlednic Rajeckých Teplic (Lenka Gabčíková na sebe prozradila, že je velká sběratelka historických dokumentů a fotografií tohoto města, některé jsou stále vystaveny v hotelu – pozn. redakce), svatomartinský lampionový průvod, každý rok začátkem prosince probíhal Běh svatého Ondřeje, v adventním čase probíhaly malé vánoční trhy, silvestrovský večírek nebo šachový novoroční turnaj. Vedení nám nijak nesvazovalo ruce, a tak jsme se snažili podnikat marketingové kroky k přilákání nové klientely.

■ **Bohužel se musím zeptat i na tu stinnou stránku, která hotel také zastihla.**

Ano, největší ránou a psychickým náporem byl bohužel příchod covidu-19 – připojila se Lenka Gabčíková – Do teď si vzpomínám na datum 12. března 2020, kdy naše vláda vydala rozhodnutí, že se budou 13. března zavírat hranice. My jsme tu měli hosty na kondičním pobytu. Někteří se chtěli hned zabalit a opustit hotel co nejdříve, jiní se tvářili, že jsou lhostejní a klidně tu stráví zavření delší období. To zase přepadal strach nás, co vlastně bude a co nastane. Naštěstí všichni v pořádku odjeli a my uzavřeli hotel. Snažili jsme se jej nadále udržet aspoň částečně v chodu, abychom při otevření hranic mohli opět naběhnout do pracovního procesu. Bohužel lidé ještě neměli moc chuť cestovat do zahraničí. Nicméně, když se vše pomalu začalo vracet do starých kolejí, zavřela vláda znovu hranice, to bylo 16. října a uzavření trvalo devět měsíců. Bylo to velmi demotivující a úplně to v nás utlumilo kreativní myšlení, s čím novým pro

(Pokračování na str. 2)

Z jednání vrcholných orgánů OSŽ

■ *Představenstvo OSŽ, RR Obzoru, Podnikové výbory OSŽ ČD a ČD Cargo*

K namátkovým kontrolám na alkohol přibudou také kontroly na užívání omamných látek

(Dokončení ze str. 1)
(Leitgeb, Vokoun) a bude nutné vybrat nové kandidáty na tyto pozice. V usnesení PV doporučili členové jako kandidáty za zástupce zaměstnanců v Dozorčí radě ČD za OSŽ Štěpána Lva a Věru Nečasovou.

Podnikový výbor OSŽ při ČD Cargo se uskutečnil dne 12. ledna 2023. ***„I když loňský hospodářský rok u společnosti skončil v plusových číslech, stále je před námi spousta nezodpovězených otázek v oblasti jak personální, tak i zvýšení cen energií. Konkrétní dopady v číslech budou známy až v březnu letošního roku, neboť ne všechny obchodní smlouvy jsou již uzavřeny,“*** uvedl předseda PV Radek Nekola.

Úspěšně proběhl nákup dieselových lokomotiv a do roku 2025 by měly být lokomotivy v provozu po rekonstrukci či úplně nové. Společnost si od tohoto kroku slibuje výraznou úsporu nákladů. Dalším významným krokem je to, že se podařilo – po 16 letech – odkoupit nemovitost v Ústí nad Labem. Budova již potřebuje opravy a pravidelnou údržbu, která pro rozdělené vlastnictví v předchozích letech byla velmi komplikovaná.

V průběhu jednání přišly na řadu návrhy na dva kandidáty do dozorčí rady podniku ČD Cargo. Protože se v průběhu diskuze přihlásil třetí kandidát, došlo na tajné hlasování. Z osmnácti platných hlasů byli většinově zvoleni Bc. Marta Urbancová a Petr Doležal. K volbám by mělo dojít na podzim letošního roku stejně tak jako u Českých drah.

K druhé polovině jednání se jako již tradičně připojili zástupci zaměstnavatele – personální ředitelka Mgr. Aneta Miklášová, vedoucí oddělení Mgr. Pavla Kreischová a vedoucí oddělení personálního managementu Ing. Josef Kreische. Personální ředitelka úvodem poskytla nemilé informace ohledně pracovního úrazu, který se stal v minulých dnech a kde se při zkoušce na alkohol zjistila přítomnost omamných látek. Tato skutečnost bohužel přinese do zaměstnaneckých řad namátkové kontroly nejen na přítomnost alkoholu, ale i drog. Ohledně povinných zdravotních prohlídek významné novinky nejsou, neboť případné uvolnění z nich se může týkat pouze pracovníků THP. Ostatní kategorie již mají riziko vstupu do kolejiště a tím je pravidelná prohlídka nevyhnutelná.

–RED–

(Podrobnosti na www.osz.org)

Daniela Houdková

NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Emília Duračinská:

„Při práci v hotelu Skalka se z nás všech stala jedna velká rodina!“

(Dokončení ze str. 1)
klienty přijít. Snažili jsme se být i nestranní ohledně očkování, a tak jsme přijímali pouze klienty na kondiční pobyty. Další problém, který nám „Corona“ způsobil, byl i odliv zaměstnanců, kteří si našli práci v jiném odvětví, než je pohostinství.

■ **A to mě přivádí k další otázce, neboť k provozu hotelu patří neodmyslitelně také personál. Jaké jste měli za ty roky vazby?**

*Asi devět zaměstnanců z 37 je tu s námi do teď již od dob, kdy byl hotel otevřený po rekonstrukci. Když člověk spolu tolik let pracuje a kolikrát i přímo bojuje o přežití, vytvoří si spíše už rodinné vazby. Vážíme si jejich práce a kolegiality. Za tu dlouhou dobu již víme, na koho se dá spolehnout a na koho ne a s kým byste v budoucnu chtěli případně spolupracovat. Na oplátku jsme se i my samozřejmě snažili, aby zaměstnanci byli vždy co nejvíce spokojení, a tak jsme například v polovině prosince po odjezdu hostů uzavřeli hotel, aby zaměstnanci mohli svátky strávit se svými rodinami. Otevřeli jsme zase až na Štěpána, abychom přichystali silvestrovský večírek. Dále jsme každý rok absolvovali společný výlet. Letos – na rozloučenou – jsme se v hojném počtu vypravili na vánoční trhy do Brna (*poznámka redakce: protože máme redakci v Brně, setkala jsem se s paní ředitelkou a zaměstnanci hotelu na Zelném trhu a nafotili jsme pár fotek jako příjemnou upomínku na výlet z jihomoravské metropole*).*

■ **A když jsme u těch personálních vazeb, co naopak s vedením OSŽ Slovakia, jaké byly?**

Pod vedením OSŽ Slovakia se nám velmi dobře pracovalo. Je to společnost se sociálním cítěním, kterého si váží i naši zaměstnanci. Ti zde pracovali velmi rádi a těší se, že se tato doba opět vrátí.

Navíc, jak jsem už říkala, ohledně pořádání akcí pro hosty i místní obyvatele jsme neměli svázané ruce, což nás velmi motivovalo vymýšlet stále nové a nové projekty, aby sem přijížděli i klienti samoplátci, a nejen hosté na kondiční pobyty. Se zaměstnavatelem jsme si vybudovali vzájemnou důvěru.

Jsme velmi rádi, že vedení úplně neuzavře hotel, ale chystá se ho nadále udržovat v utlumeném režimu, a hlavně provozovat park pro místní obyvatele a hosty Rajeckých Teplic – a my zkusíme opět přijít s novými nápady, jak parku ponechat život a duši, která k tomuto komplexu neodmyslitelně patří až do doby jeho opětovného otevření.

■ **Děkuji Vám za rozhovor a chci Vás požádat ještě o pár slov závěrem:**

»Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým zamestnancom, ktorí začali s nami písať novú kapitolu hotela Skalka v roku 2009. Strávili tu určitú časť svojho života a pričinili sa o jeho dobré meno. Urobili sme spolu kus poctivej roboty. Nepodarilo by sa nám to však, keby som nemala dôveru vedenia.

My, zamestnanci hotela, ďakujeme vedeniu OSŽ za vytvorenie dobrého pracovného prostredia, všetky benefity a aj keď rok 2022 bol pre nás posledný, ani jeden z nás neodchádza s pocitom krivdy.

Ďakujeme všetkým hosťom, ktorí nám prejavovali priazeň a tešíme sa na vás v zrekonštuovaných priestoroch hotela Skalka.

Nech sa vám teda v prichádzajúcom roku 2023 skutočne darí, boli ste zdraví a aby vám dokázali robiť radosť aj každodenné maličkosti.« ■

ZE SVĚTA

Pro Lotyšsko je příliš brzo na úplné opuštění širokého rozchodu

Rozhodnutí ministrů dopravy EU z 21. října 2022, že členské státy EU by měly vypracovat plán na sjednocení rozchodu na 1435 mm do roku 2025-2026, vyvolává debaty v pobaltských státech. Nedávno jmenovaný lotyšský ministr dopravy Jānis Vitenbergs uvedl, že konverze by se nemohla uskutečnit bez spolufinancování EU a že úplné zrušení tratí s rozchodem 1520 mm není správně načasované.

Evropská komise loni v létě navrhla, aby všechny nové železniční tratě, které mají být vybudovány jako součást evropské dopravní sítě (TEN-T), odpovídaly evropskému standardnímu rozchodu kolejí. O několik měsíců později, 5. prosince 2022, zasedání ministrů dopravy EU rozhodlo, že každý členský stát Evropské unie bude muset mít transformační plán pro konverzi na rozchod 1435 mm do roku 2025-2026.

Lotyšsko na termín reagovalo prohlášením, že bude potřebovat finanční pomoc EU. Bývalý lotyšský ministr dopravy Talis Linkaits zdůraznil úlohu projektu TEN-T při zajišťování řádných investic do chybějících úseků sítě, ale zdůraznil, že je důležité získat pomoc od ostatních členských států. ***„Vidíme, že dostupné finanční prostředky z fondů EU nestačí k dosažení ambiciózních cílů v oblasti životního prostředí a požadavků na infrastrukturu dopravní sítě,“*** uvedl.

Nový lotyšský ministr dopravy Jānis Vitenbergs nedávno podle lotyšské Baltic News Network (BNN) kromě požadavku na značnou finanční podporu od EU na pokračování v plánech také zdůraznil, že likvidace tratí o rozchodu 1520 mm by se mohla ukázat jako více problematická než prospěšná.

Prakticky nemožné

Lotyšsko jako pobaltská země spolu s Litvou a Estonskem používá především širokorozchodné tratě. Široký rozchod tam existuje již od dob Sovětského svazu a je používán i po osamostatnění země, protože přeprava mezi pobaltskými státy a Běloruskem a Ruskem nadále představuje největší objem v regionu.

„Rozhodnutí o integraci do evropské železniční sítě s rozchodem 1435 mm bylo učiněno před více než deseti lety, kdy jsme se rozhodli realizovat projekt Rail Baltica, protože zahrnuje použití standardního železničního rozchodu EU,“ komentoval Vitenbergs pro BNN.

Zdůraznil, že úplný přechod na evropský rozchod kolejí by mohl stát miliardy a že lotyšská ekonomika by ho nemohla unést. ***„Platit to ze státního rozpočtu je prakticky nemožné,“*** zdůraznil a zmínil také, že neexistuje jasné sdělení ze strany EU o tom, jak by mohla projekt spolufinancovat.

Příliš brzy na úplné opuštění širokého rozchodu?

Kromě toho byl Vitenbergs přímočarý ohledně budoucnosti rozchodu 1520 mm v Lotyšsku. I kdyby země plně přijala evropský normální rozchod, likvidace starých širokorozchodných tratí by byla pro ministra nepřijatelná, alespoň prozatím. Poskytl pro to docela přesvědčivé vysvětlení: ***„Je příliš brzy mluvit o zrušení širokého rozchodu, protože Ukrajina používá stejný rozchod. Věřím, že válka na Ukrajině skončí a my můžeme hrát významnou roli při obnově země. Naše přístavy a železnice mohou být použity k přepravě stavebních materiálů a mnoha dalšího zboží na Ukrajinu,“*** řekl nový lotyšský ministr dopravy Jānis Vitenbergs pro BNN.

ZDROJ:

https://www.railfreight.com/railfreight/2023/01/11/too-soon-to-scrap-away-broad-gauge-tracks-says-latvia/

Doc. Dr . Roman Štěrba

Foto: CZ LOKO

Všimli jsme si

● **VÍM, ŽE JIŽ PŘED ŘADOU LET** se v rámci boje proti kouření v České republice, dle zákona, který platí od 1. ledna 2006, takzvaného „protikuřáckého zákona“ č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, na železnici postupně zavedlo, že bylo zakázáno kouření ve vlacích osobní přepravy a následně i na nástupištích. To ještě byly vlastníkem České dráhy.

Od té doby na železnici došlo k tolika změnám (vlastník dráhy atd.), že když jsem se snažil získat v této oblasti „oporu“ v zákoně, tak jsem se nedopátral.

Proč jsem si toho všiml? Železniční stanice Pardubice hlavní nádraží prochází rozsáhlou rekonstrukcí, která bude mít na vše vliv pro několik následujících desetiletí. Na prvním nástupišti jsem si všiml a vyfotil místa pro kuřáky, obdobně jako je tomu v Německu. Protože dnes vlastníkem a provozovatelem železniční infrastruktury v České republice (ČR) je Správa železnic (SŽ), pátral jsem, v čem má tato „novinka“ oporu v zákonech ČR. Bohužel na stránkách MD jsem nic nenašel, ani v Zákoně č. 266/1994 Sb. o drahách. Je to nový „trend“ na železničních stanicích, který zavádí SŽ při modernizacích stanic a zastávek? Boj proti kouření na železnici v zastávkách a stanicích se uvolní? ***sh***

● **TRAŤ HUMPOLEC–HAVLÍČKŮV BROD** (postavena 1894) byla dlouhá léta řízena podle předpisu pro zjednodušenou dopravu D3. Po čelní MU u Perninku bylo rozhodnuto, že vytypované tratě D3 s větším provozem budou modernizovány na dálkové řízení (DOZ). V GVD 2022 byl proto spuštěn DOZ i na „Humpolačce.“ Dlouhá léta sídlil dirigující dispečer D3 v Humpolci, posléze byl přemístěn do Havlíčkova Brodu, kde byl nahrazen DOZ. Na trati byla naposledy obsazena pokladna v Humpolci, do roku 1997 i v Herálci, nyní není na trati žádný provozní pracovník a ve vlacích ČD, a.s., je zaveden samoobslužný způsob odbavování. Při spuštění DOZ byla například i v Herálci instalována elektronická odjezdová tabule. Viz foto. Humpolačka je toho času v kraji Vysočina nejmodernější lokálkou. ***Martin Kubík***

Snímky personálu hotelu Skalka v Rajeckých Teplicích pořídila Daniela Houdková. Vlevo záběr před hotelem, vpravo při předvánoční návštěvě Brna

Školení na počítačích – první pololetí 2023

Kancelář předsedy OSŽ vypisuje pro zájemce z řad členů a funkcionářů OSŽ kurzy „Práce na PC“.

Kapacita: 5 účastníků bez vlastních notebooků (OS Windows 11 a MS Office 2021) + 5 účastníků s vlastními notebooky (minimálně s Windows 8 a MS Office 2013). Obsahem kurzu může být také výuka práce s MS Teams. Minimální počet účastníků pro otevření kurzu je 5 osob. Díky malému počtu osob ve skupině se lektor může individuálně věnovat každému účastníkovi.

Na první pololetí roku 2023 jsou naplánovány dva třídenní semináře: jeden pro začátečníky a jeden pro pokročilé uživatele.

▶ **14. března – 16. března 2023 (úterý–čtvrtek) – začátečníci – uzávěrka 14. února 2023**

▶ **25. dubna – 27. dubna 2023 (úterý – čtvrtek) pokročilí – uzávěrka 25. března 2023**

Účastnický poplatek za školení je stanoven na 500,- Kč/osobu. Potvrzení o úhradě daného poplatku obdrží každý účastník na místě oproti hotovostní platbě. Na konci semináře každý účastník obdrží potvrzení o účasti na semináři (možno využít § 203 odst. 2 písm. c) ZP v platném znění. **Refundace ze strany OSŽ-Ú se neposkytuje!**

Školení probíhá v zasedací místnosti v sídle Ústředí OSŽ (Dům Bohemika, Praha 9), kde je rovněž zajištěno bezplatné ubytování pro mimopražské účastníky. Obědy jsou zajištěny, snídaně a večeře si účastníci zajišťují sami na své náklady. Podrobné organizační pokyny obdrží účastníci jednotlivých seminářů společně s pozvánkou.

Přihlášky na jednotlivá školení zasílejte na e-mail: ***hana.bubikova@osz.org***. S případnými dotazy ohledně počítačových kurzů se obracejte na sekretariát předsedy OSŽ: Hana Bubíková, tel: **972 241 924**, mobil **731 679 946**.

PhDr. Helena Svobodová,
vedoucí kanceláře předsedy OSŽ

Termíny seminářů OSŽ na I. pololetí 2023

Ústředí OSŽ schválilo termíny vícedenních seminářů (školení), zaměřených na oblast pracovněprávní, hospodaření a BOZP. Semináře jsou organizovány na základě požadavků a potřeb funkcionářů ZV ZO OSŽ. Zvýšená pozornost bude věnována funkcionářům nově zvoleným, kteří dosud žádný seminář neabsolvovali.

Semináře jsou určeny pro předsedy ZO OSŽ, místopředsedy ZO OSŽ, členy ZV ZO OSŽ, Výborů OSŽ, pro funkcionáře, kteří v ZV ZO OSŽ zabezpečují činnost na úseku BOZP, pro hospodáře a pro členy RK ZO OSŽ. Semináře budou zaměřeny na jednotlivé problematiky, aktuální změny v daných oblastech a budou organizovány pro nově zvolené funkcionáře a pokročilé.

20.–24. 3. 2023
RZ Prudká u Tišnova
Gestor: JUDr. Petr Kožmín, LL.M., MBA – oblast BOZP

Pětidenní seminář pro funkcionáře ZV ZO OSŽ působící na úseku BOZP, kteří dosud žádné školení neabsolvovali, případně absolvovali toto školení již před delší dobou.

29.–31. 3. 2023
Hotel Lesní chata – Kořenov
Gestor: JUDr. Petr Kožmín, LL.M., MBA – oblast BOZP

Třídenní seminář pro pokročilé inspektory BOZP ze ZO OSŽ.

17.–19. 4. 2023
RZ Prudká u Tišnova
Gestor: JUDr. Petr Večeř – oblast pracovněprávní

Třídenní seminář pro předsedy, místopředsedy, členy ZV ZO OSŽ, členy Výborů OSŽ se zaměřením na pracovněprávní problematiku, předpisů souvisejících, prováděcích, dále vnitřních předpisů OSŽ a vnitroodborovou činnost apod.

19.–21. 4. 2023
RZ Prudká u Tišnova
Gestor: JUDr. Petr Večeř – oblast hospodaření (začátečníci)

Třídenní seminář pro hospodáře, případně předsedy, funkcionáře ZO OSŽ a členy RK ZO OSŽ.

5.–7. 6. 2023
Hotel Lesní chata – Kořenov
Gestor: JUDr. Petr Večeř – oblast hospodaření (pokročilí)

Třídenní seminář pro hospodáře, případně předsedy, funkcionáře ZO OSŽ a členy RK ZO OSŽ.

7.–9. 6. 2023
Hotel Lesní chata – Kořenov
Gestor: JUDr. Petr Večeř – oblast pracovněprávní

Třídenní seminář pro předsedy, místopředsedy, členy ZV ZO OSŽ, členy Výborů OSŽ se zaměřením na pracovněprávní problematiku, předpisů souvisejících, prováděcích, dále vnitřních předpisů OSŽ a vnitroodborovou činnost apod.

●●●

Mimo výše uvedené semináře jsou v níže uvedených termínech a místech plánovány speciální jednodenní semináře pro hospodáře a členy ZO OSŽ, případně i předsedy ZO OSŽ se zaměřením na provádění roční závěrky v ZO OSŽ, rozpočet, inventarizaci majetku, pohledávek a závazků, zásady hospodaření a na případné změny v legislativě ve vztahu k hospodaření ZO OSŽ.

Jednodenní semináře budou uskutečněny v následujících termínech a místech:

3. 2. 2023 – Praha
Dům Bohemika – zasedací místnost
6. 2. 2023 – Ústí nad Labem
budova Správy železnic – zasedací místnost
7. 2. 2023 – Pardubice
budova žst. Pardubice hl. n. – kancelář ZV ZO OSŽ
8. 2. 2023 – Plzeň
E-centrum ČEZ – zasedací místnost
9. 2. 2023 – České Budějovice
budova SOKV (ČD Cargo) – zasedací místnost
15. 2. 2023 – Brno
budova žst. Brno hl. n. – zasedací místnost
16. 2. 2023 – Přerov
budova DPOV Přerov – zasedací místnost

Semináře se uskuteční v uvedených termínech a místech od 9 do 15 hodin.

Občerstvení bude pro účastníky zajištěno.

Přednášejícím na uvedených seminářích bude externí lektor.

Gestor: JUDr. Petr Večeř.

Prověrky BOZP u zaměstnavatelů v roce 2022

Tak jako každým rokem se listopadové jednání Ú OSŽ zabývalo projednáváním písemného materiálu ***„Informace o průběhu a vyhodnocení prověrek BOZP v roce 2022“***. Proč je tak důležitá roční prověrka BOZP? Provádění prověrek BOZP na všech pracovištích a zařízeních zaměstnavatele je zákonem danou povinností pro každého zaměstnavatele. Tyto prověrky se provádějí na základě požadavku ustanovení § 108 odst. 5 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Samotný obsah a rozsah prověrek BOZP není v právních předpisech stanoven, takže si jej každý zaměstnavatel stanovuje sám, především prostřednictvím metodického pokynu, případně vnitřního předpisu. Při organizaci samotných prověrek by však každý zaměstnavatel měl úzce spolupracovat s místně příslušnou odborovou organizací. Zákon o tomto hovoří poměrně jasně. Zaměstnavatel musí organizovat prověrky BOZP nejméně jednou v roce v dohodě s odborovou organizací a musí zjištěné nedostatky odstraňovat. Oddělení BOZP OSŽ i v roce 2022 provádělo v rámci své kontrolní pravomoci kontroly provádění prověrek BOZP u zaměstnavatelů, kdy se zaměřilo především na jejich organizaci a způsob provádění, ale také na to, jaká byla účast zástupců odborových organizacích v prověrkových komisích. Ze strany svazových inspektorů bezpečnosti práce bylo provedeno celkem 113 kontrol prověrek BOZP, kdy v rámci těchto kontrol byla účast zástupců odborových organizací zaznamenána cca v 50 %. Bližší a podrobnější informace o prověrkách BOZP lze získat na webové stránce OSŽ, v položce BOZP.

JUDr. Petr Kožmín, LL.M., MBA,
vedoucí oddělení BOZP – svazový inspektor

Jihomoravský kraj převezme první nové vlaky

Jihomoravský kraj v současné době připravuje přebírání prvních jednotek Moravia EMU 140 (menší typ) do majetku Jihomoravského kraje. Informoval o tom po středečním jednání Rady JMK (11. ledna 2023) radní pro oblast dopravy Jiří Crha.

„Aktuálně předpokládáme, že jednotky Moravia EMU 140 by mohly být do majetku Jihomoravského kraje převzaty 16. ledna 2023. U jednotek Moravia EMU 310, což je větší typ, očekáváme, že se začnou postupně objevovat na železničních tratích v kraji v rámci zkušebního provozu s cestujícími,“ uvedl radní Jiří Crha. ***„Věřím, že tyto zbývající jednotky Moravia by do svého majetku mohl kraj převzít do 30. dubna letošního roku,“*** dodal.

Dodavatelem nových vlaků je společnost ŠKODA TRANSPORTATION a.s.

Mgr. Alena Knotková,
tisková mluvčí
Krajského úřadu
Jihomoravského kraje

NÁZORY ČTENÁŘŮ ● POSTŘEHY ● DISKUZE

Drastická redukce na trati Čáslav–Třemošnice

Dne 28. prosince 2022 jsem navštívil trať Čáslav–Třemošnice. Trať leží na rozhraní Středočeského kraje a Pardubického kraje.

Ronov–Třemošnice jsou v Pardubickém kraji a Žleby–Čáslav ve Středočeském kraji. Podle informací místních provozních pracovníků i po prostém nahlédnutí do nového jízdního řádu (2023) došlo k výrazné redukci osobních vlaků. Do 10. prosince 1922 jezdily osobní vlaky v odpolední špičce v hodinovém taktu, od 11. prosince 1922 jezdí pouze v dvouhodinovém taktu, takže regionální trať na Třemošnici prý přišla o značnou část odpolední frekvence a to hlavně školních dětí. Proslýchá se prý, že kraje ve spolupráci s ČD by rády zavedly v celé trati trvalou náhradní autobusovou dopravu v režii ČD, a.s., v časovém horizontu za dva roky.

Vkusně a historicky věrně opravená původní výpravní budova v úvraťové dopravně D3 Žleby, pro kraje „zbytečná trať“ (28. 12. Os 15913, motor 810 654-4)

Pakliže k tomu dojde, bude zlikvidována další využívaná regionální trať v oblasti Železných hor, která je navíc mimo místní frekvenci i turisticky hojně navštěvovanou oblastí. Na trati leží turistický trhák – zámek Žleby, město Ronov nad Doubravou a město Třemošnice s památnou Berlovou vápenkou. Je s podivem, že v době Green Dealu a masivní obnovy regionálních tratí v rámci podpory EU, jež kupodivu propaguje i česká vláda, dělají kraje opačnou politiku. Je s podivem, že na trati se připravuje bezpečnosti provozu vyhovující dálkové řízení DOZ (kabely prý již byly položeny) a druhá strana likviduje co může?! Navíc se přistoupilo i k zásadní rekonstrukci traťového svršku. V březnu 2019 došlo na trati řízené dle D3 totiž k MU – čelní srážce Mn vlaku s Os u Ronova.

(O trati více v Cestujeme s Obzorem)

Martin Kubík

Proč nechtějí v Ústí nad Labem městskou železnici?

Velká města, zejména krajská, preferují využít existující železniční síť na svém území k dojíždění z okraje do centra a zpět. Mnohá se snaží prosadit stavbu nových zastávek, aktivně hledají jejich vhodné umístění, a zbývající městskou dopravu se snaží k těmto místům navázat. Z nových zastávkek v krajských městech z posledních let jmenujme například: Karlovy Vary-Aréna, Plzeň-Slovany, Brno-Starý Lískovec, Jihlava Bosch-Diesel, Ostrava-Stodolní, v Praze Běchovice střed, Zahradní město, Eden, Podbaba, Kačerov, vznikající Rajská zahrada, další dvě se chystají na území Pardubic, jedna na území Zlína. Jedno město se trendu vyhýbá. Vlastně jde proti němu. Ústí nad Labem.

Ústecký kraj se v posledních letech velmi dobře snaží o funkční železniči na svém území. O to překvapivější je tedy fakt, že v samotném krajském městě a v nejbližším "příměstě" zastávky přestávají fungovat. Ze směru od Prahy je dávno zrušena zastávka Vaňov, přestože železnice je to jediné spojení za větších povodní, které do této oblasti funguje. S povodní se ale provizorně znovuobnovená zastávka opět odebere do historie a čeká na další velkou vodu. Ze směru od Mělníka se jedná o zrušenou Brnou, kde počet obyvatel neklesl pod tisícovku snad ani s odsunem Němců. Na nádraží Chabařovice nestaví ani jeden vlak celé roky: všichni musí na pomalé autobusy, a doprava do centra trvá násobně déle, to samé na opačnou stranu do Teplic.

V podobně vzdáleném Sebuzíně nestaví vlak na Ústí i přes osm hodin v kuse, a vůbec nic v exponované době mezi šestou a devátou ráno. Proč se zastávka Ústí nad Labem sever nejmenuje Krásné Březno, o němž každý na rozdíl od na východě (!) umístěném severu ví, kde se nachází, je také nepochopitelné. Několik let v kuse se nestavělo v blízkých Trmicích zrovna v pracovní špičce (kolem 15:30 a 16:30), a stejná trať teď nově zažije zrušení zastavování v Koštově v pracovní dny s tím, že se neušetří ani jedna jediná minuta z jízdní doby! Ze šesti tratí do Ústí nad Labem tedy funguje s městskými a prvními příměstskými zastávkami jenom ta, která do centra vůbec nevede kvůli úvrati a kapacitě napojení Střekova s centrem. Tak takováhle městská železnice může pomoct opravdu jedině autobusům a trolejbusům dopravního podniku. Nebo jde o nějakou zvláštní formu rezignace?

Vít Patrák,
informátor železniční dopravy

Setkání dopisovatelů

V pondělí 12. prosince 2022 se v sídle OSŽ v Praze sešli dopisovatelé časopisu Obzor se zástupci redakce. Účelem setkání bylo zhodnocení úrovně časopisu Obzor z pohledu dopisovatelů, diskuse o jeho obsahu a vysvětlení připomínek ke změnám.

Ze strany dopisovatelů bylo poukazováno nejčastěji na skutečnost, že některé články, netýkající se přímo železnice, jsou rozsahem příliš dlouhé, což následně ubírá místo tradičním příspěvkům dopisovatelů. Připomínky byly také ke zveřejňování celostránkových inzercí na celé čtvrté straně v několika číslech Obzoru a na méně reportáží přímo z terénu železnice.

Redaktorka Daniela Houdková připomněla, že z důvodu nedostatku místa v Obzoru se připravuje zřízení nové rubriky na webu OSŽ, kde budou některé články dopisovatelů nově zveřejňovány. Redakce pro ten případ navrhuje, aby příspěvky dopisovatelů, zveřejňované v Obzoru, měly rozsah cca 30 řádků, delší pak budou publikovány na webu OSŽ ve zvláštní rubrice. V následné diskusi dopisovatelé nejčastěji poukazovali na skutečnost, že Obzor je jediným médiem na železnici, v němž jsou zveřejňovány názory zaměstnanců na železnici, což přispívá k jeho čtivosti. ***„Omezením, či zrušením diskusních příspěvků by mohl zájem o Obzor klesnout,“*** zaznělo mimo jiné v diskusi. Uvažované zavedení nové rubriky na webu OSŽ dopisovatelé vesměs uvítali.

Miroslav Čáslavský
Foto: Daniela Houdková

Výbor PJ Praha: *„Doufáme, že rok 2023 přivede do našich řad více zaměstnanců – hlavně provozních zaměstnanců, kterých je stále nedostatek“*

Koncem minulého roku byla naše redakce přizvána na vlakové nádraží Praha-Libeň, kde se konalo jednání výboru Provozní jednotky PJ Praha patřící pod ČD Cargo, a.s., v čele s jejich předsedou Petrem Skrečkou.

„Vyučil jsem se železničářem na Středním odborném učilišti železničním v Jimramově a po ukončení jsem pokračoval při zaměstnání ve studiu na Střední dopravní škole v Moravských Budějovicích, obor dopravní provoz. V roce 1980 jsem nastoupil k ČSD v tehdejším Gottwaldově jako vlakvedoucí osobních a nákladních vlaků. V roce 1988 jsem odešel za prací do Prahy Vršovic jako vlakvedoucí nákladních vlaků, od roku 2008 jsem působil jako dispečer v Praze Uhříněvsi a od roku 2015 uvolněn pro výkon funkce předsedy Výboru OSŽ Cargo PJ Praha,“ představuje se Petr Skrečka.

Výbor má 27 členů a až na pár výjimek se jednání zúčastnili všichni. Na úvod vystoupil místopředseda Ladislav Kácovský, který seznámil přítomné s informacemi z jednání podnikového výboru společnosti ČD Cargo. Mezi ně patřila často diskutovaná otázka nedostatku zaměstnanců ve společnosti, žádosti o zpracování daní nebo čerpání kondičně ozdravných pobytů.

K bilancování uplynulého roku se připojila ředitelka provozní jednotky Hana Zdechovanová, vedoucí technolog Ing. Pavel Houda, VPP Nymburk Zdeněk Česák, VLČ Bc. Bohuslav Dědeček a ekonomka Iveta Klučilová, kteří mimo jiné podali informace ohledně sociálního fondu, čerpání dovolené a zahájení kondičních pobytů od ledna 2023.

Paní ředitelka poděkovala za výbornou spolupráci a konstruktivní jednání v roce 2022 a zhodnotila pozitivní změnu grafikonu. Dále informovala, že hospodářský výsledek za uplynulý rok dopadl velmi příznivě. Ocenila podepsání kvalitní PKS na rok 2023.

Neopomenula však připomenout, že ji velmi trápí nedostatek personálu na provozním pracovišti Nymburk u posunovačů, a to i na pozici vedoucího posunu. Problém je především na ranžíru Nymburk, kde s touto situací již dlouhodobě zápolí. Fluktuace v tomto odvětví je velká, a i když jsou zájemci o tuto práci, často nesplňují patřičná kritéria pro její výkon. Také chybí zaměstnanci na pozici vozmistrů či tranzitérů.

Posledním tématem jednání byla interní komunikace s podáváním hlášení od dispečerů. Tato hodnocení směn se řeší na poradách vedení PJ Praha.

Závěrem jednání předseda Skrečka poděkoval všem účastníkům, popřál vše nejlepší v nadcházejícím roce a připomněl, že budeme sledovat dopady změn GVD na naši PJ Praha. Hlavně odklonění zátěže mimo Prahu Libeň. Příští jednání bude 17. 1. 2023 opět v Libni a k projednání zatím bude avizovaný plán akcí BOZP na rok 2023.

Text a foto: Daniela Houdková

Předvánoční setkání

V pátek 9. prosince 2022 se sešli na tradičním předvánočním setkání členové a členky Klubu seniorů při ZO OSŽ ČD Depo kolejových vozidel Č. Třebová. Bohatou činnost Klubu seniorů zhodnotila jeho předsedkyně Blanka Tomková, členka Republikové rady seniorů. Poděkovala celému výboru Klubu seniorů za přípravu akcí. Činnost je velmi rozmanitá a je i podporovaná Závodním výborem OSŽ, za což poděkovala i předsedovi ZV OSŽ Zdenku Jindrovi. Výbor se schází každý měsíc a pravidelně se zúčastňuje i předseda ZO OSŽ, který informuje o aktuálním dění na Českých drahách. Pro mnohé seniory je již situace velmi nepřehledná, neboť časté změny jsou pro ně matoucí a podle mnoha názorů určitě nepřispívají ke komfortní pracovní atmosféře současných zaměstnanců. Klub seniorů pořádá vlakové zájezdy, navštěvuje divadelní a muzikálové představení a organizuje další aktivity. Bohatý program je připravován i na další rok. Účastníky setkání přišel pozdravit i starosta města Č. Třebová Zdeněk Řehák. K následné dobré atmosféře přispěla i hudební skupina Ahasver, se kterou si i mnozí zanotovali.

zja

Text a foto: Ing. Jarmila Šmerhová,
výkonná tajemnice ČZS FISAIC

> ***Nemůže být přátelství bez důvěry a důvěra bez poctivosti.***
>
> Vybrala Bc. Blanka Lomnančiková

FISAIC – filmaři promítali ve Strečně

Ve dnech 25.–27. listopadu 2022 se konala přehlídka česko-slovenské filmové tvorby ve Strečně na Slovensku, tradičně v SIP ŽSR. Tentokrát byla zaměřena na seznámení s výsledky a na zhodnocení filmů z 29. mezinárodní filmové soutěže FISAIC v Německu, v Bad Salzuflen, která se konala od 29. září až do 3. října 2022.

Seminář, pod vedením lektora Mgr. Ladislava Munka, byl zaměřen na odborný rozbor všech 48 filmů z Německa, Belgie, Slovenska a Česka, rozdělených do 7 kategorií. Pro lepší přehled lektor všem rozdal tabulky s filmy, rozdělené dle kategorií a jejich bodové ohodnocení. V první části semináře byly postupně promítnuty všechny filmy, které byly oceněny medailemi. V druhé části byly promítnuty filmy, které dostaly diplom a v třetí části se hodnotily filmy bez ocenění. Lektor ke všem filmům podal podrobný rozbor a srovnal bodové hodnocení odborné poroty i jednotlivých porotců, kteří na soutěži filmy hodnotili. Po každém promítnutém bloku filmů následovala diskuze k jednotlivým filmům.

Na závěr Ing. Soňa Kubincová, prezidentka Slovenského zemského svazu FISAIC, pogratulovala oceněným filmařům a poděkovala všem za účast na semináři. Potom účastníky seznámila se změnou termínu Letní filmové školy ve Strečně v roce 2023, která se bude konat v měsíci květnu. Vedoucí skupiny film a video ČZS FISAIC Petr Chmela poděkoval slovenským filmařům za uspořádání této hodnotné přehlídky filmů a výkonná tajemnice ČZS FISAIC Ing. Jarmila Šmerhová pozvala všechny filmaře na další přehlídku česko – slovenské filmové tvorby FISAIC, která se bude konat v listopadu příštího roku, tentokrát v České Třebové.

Vzpomínka na naše železniční učitele

Historie střední Průmyslové a železniční školy v Šumperku (od roku 1996 Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola) sahá až do 70. let 19. století. Ve zpočátku německé, po válce pak již české průmyslové škole, se v roce 1954 začaly vyučovat i železniční obory a v roce 1962 byla zde otevřena vůbec první dopravní třída. Do ní jsme v tomto roce nastoupili jako vyjukaní patnáctiletí mladíci a slečny, kteří vůbec netušili, do čeho jdou. Při naší první, seznamovací hodině se nás náš třídní učitel (původně výpravčí) Alois Hruška otázal: „Jestlipak víte, studenti, co z vás bude, až tuto školu dokončíte?“ Většina třídy zakroutila hlavami, jakože opravdu ne, a my jsme to opravdu netušili, jakkoliv to vypadá podivně. „No přece výpravčí!“ usmál se na nás učitel. A nám spadla brada – mnozí z nás neměli o dráze ani tušení. Zvláště děvčata byla zděšena, neboť v té době bylo zaměstnání výpravčího na železnici téměř výhradně mužskou záležitostí.

Ale zkušení praktici, kteří se odborné výchovy ujali, nám kousek po kousku odhalovali tajemství železnice po dopravní i přepravní stránce. Již zmíněný velice oblíbený Alois Hruška nás učil mimo jiné také dopravní a návěstní předpisy: „Pamatujte si, že předpisy jsou psány krví,“ vštěpoval nám jejich důležitost. Nelitoval rovněž času a projezdil s námi v rámci odborné praxe po exkurzích celou tehdejší republiku – od Děčína až po Čiernou nad Tisou. Poznávali jsme jak starou techniku, (v té době na dráze vládl parní provoz), tak techniku nastupující (například první reléovku v Třebovicích). A nás náhle železnice začala velice zajímat a přitahovat.

Přepravní části kraloval učitel Jaroslav Pechanec, který nás učil tarify, druhy jízdenek, nákladní listy a jejich vyplňování a mnoho dalšího. Dodnes před očima vidím, jak v téměř svatém zaujetí mazal rukávem svého zeleného saka tabuli, aby se tam vešly další poučky z přepravy. „A teď vypočítejte sdružené jízdné ze stanice Praha-Těšnov do Třemešné a to oklikou přes Jeseník a Glucholazy,“ – to byly jeho oblíbené „špeky“.

Dalším učitelem byl pan Jan Stavěl, vrchní návěstní mistr, který nás vyučoval externě a do školy chodil v železničářské uniformě s velikými zlatými hvězdami. Sdělovací a zabezpečovací technika byla pro nás velikým oříškem, ale pan Stavěl nás s božskou trpělivostí do ní zasvěcoval. „Pamatujte si studenti, že bez zabezpečovací techniky by dráha nemohla existovat,“ kázal ve svatém zaujetí.

Inženýr Smrčka s velikým knírem nás vyučoval dynamiku železniční dopravy, kam patřilo i rýsování. Výkresy a rysy, které jsme museli vypracovávat, často hodnotil nedostatečně, neboť (teď mluvím především za sebe) jsme byli velcí mazalové a odevzdávané výkresy často „zdobily“ kaňky. Dodnes mi však z paměti nevymizely tzv. Korefovy diagramy, podle nichž se vypočítávaly výkony parních lokomotiv.

Avšak na řadě byly i předměty všeobecné – čeština, ruština, zeměpis, či dějepis. Z češtiny a literatury nás měl Stanislav Boxan, někdejší katolický farář, takže v jeho hodinách jsme se dozvěděli i leccos z náboženství. A nikomu z nás neodpustil odrecitování básně Karla Hynka Máchy „Máj“. Úryvek z této básně, začínající slovy „Vy, jenž dalekosáhlým během svým, co ramenem tajemným zemi objímáte…“ si mnozí pamatujeme dodnes. Dodnes také živě vidím, jak si při maturitní zkoušce trhal své poslední vlasy, když jeden z našich spolužáků v rozrušení napsal na tabuli diktované slovo „liška“ s tvrdým y – lyška.

Učitel dějepisu Jan Kočí byl žoviální pán, který naše lumpárničky glosoval slovy „tudy hérgot studenti!“ Hodně nás naučil z naší historie, ale i současnosti, na svoji otevřenou povahu však doplatil v roce 1968, kdy byl ze školy bez ohledu na jeho znalosti vyloučen pro nesouhlas s „bratrskou pomocí“ armád Varšavské smlouvy.

Aspoň touto cestou tak děkujeme všem našim učitelům (většinou již nežijícím) za jejich trpělivost a shovívavost. Díky jim se nemálo z nás po maturitě věnovalo práci železničáře až do našeho odchodu do důchodu.

Miroslav Čáslavský

Železniční obory se na šumperské průmyslovce vyučovaly více než čtyřicet let. Na snímku část absolventů první dopravní třídy po 55 letech od maturity před školní budovou, v roce 1982 opravenou

OBZOR
www.osz.org

Vydává Odborové sdružení železničářů, Dům Bohemika, Na Břehu 579/3, 190 00 Praha 9. Šéfredaktor Milan Sedlák (tel.: +420 602 749 620, e-mail: *misedlak@seznam.cz*), redakce Brno: Daniela Houdková (tel.: +420 776 325 731, email: *osz.obzor@email.cz*), redakce Olomouc: Miroslav Čáslavský (tel.: +420 737 275 086, e-mail: *miroslav.caslavsky@osz.org),* inzerce a předplatné: Eliška Kopecká (tel.: +420 735 153 466, e-mail: *predplatne.obzor@osz.org, eliska.kopecka@osz.org*), expeduje Typa. *Webové stránky:* www.osz.org. Předseda redakční rady Mgr. Martin Malý, předseda OSŽ. Tisk: Tiskárna ČD Olomouc, Táborská 191/26, 779 00 Olomouc. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., Odštěpným závodem Střední Čechy v Praze, čj, 306/97-P ze dne 23. ledna 1997. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Uveřejněné příspěvky se nemusí shodovat s názorem vydavatele a redakce.
MK ČR E 5063 ISSN 0862-738X